

Predmet: Lovas (Ljuban Devetak i dr.)

Broj predmeta: K-Po2 22/10

Glavni pretres 27.05.2011.

Izveštaj: Nataša Kandić i Marina Kljaić, punomoćnice oštećenih

Ispitivanje svedoka Bože Peričića

Na dan napada bio je u kući sa suprugom. Optuženi Željko Krnjajić ga zvao da izađe napolje, i pitao koga još ima u kući. Kada je izašao, video je da je jedan mlad dečko uperio pušku u njega. Pozvali su ga da im priđe. U jednom trenutku osetio je nešto toplo u cipeli, pogledao je i video da mu je cipela puna krvi. Iskoristio je pogodan trenutak i pobjegao preko dvorišta i bašte u susednu ulicu. Kada se vratio kući, video je da su mu razbijeni televizor, mašina za šivenje i vrata jer mu je bila bačena bomba na kuću. Kasnije su po njega došla četiri vojnika i smestili ga u automobil. Mislio je da ga vode u Šid kod lekara a odveli su ga kod vojske. Smešten je u neki podrum. Ne zna koliko dugo je bio tamo, misli oko 18 dana. Dolazio je Dušan Grković od kojeg je tražio da mu pomogne, ali mu je ovaj rekao da to ne dozvoljava optuženi Krnjajić. Iz Šida je prebačen u logor u Begejce, gde ga je jednom posetila ćerka Ivanka.

Pitanja zamenika tužioca

Pre napada na Lovas prilike su u selu bile normalne. U selu su držane straže. Nije mu poznato da li su vođeni neki pregovori sa vojskom. U njegovu kuću su na dan napada došli Željko Krnjajić i neki momak koji se preziva Cvetić. Za vreme napada u selu su mu bila oba sina. Kada su vojnici došli po njega bio je u kući svog sina Branka i snaje Mirjane Peričić. Bio je poštar u selu 26 godina i poznao je od ranije i Željka Krnjajića i Milana Devčića. Nije mu poznato ko je naredio da ga odvedu u Šid.

Pitanja optuženih

U Lovas se vratio 15.06.1998. godine. Granatu na njegovu kuću bacio je Željko Krnjajić - to nije video, ali tako zaključuje.

Ispitivanje svedoka Ivanke Grgić

Na dan napada bila je u podrumu kuće svog brata Branka Peričića. Srpski vojnici su došli do njihove kuće i pozvali ih da izađu, preteći da će u protivnom baciti bombe. Tog dana joj je ranjen otac Božo Peričić. Odveli su ga navodno u bolnicu, a završio je u logoru u Begejcima, sve dok nije razmenjen. Morali su nositi bele trake oko ruke.

Pitanja zamenika tužioca

Kada su pozvani da izađu iz podruma, među srpskim vojnicima je prepoznala Željka Krnjajića, Milana Radojčića, Željka Brajkovića i Mirka Rudića. Njen otac se sklonio iza prikolice, počeo je da beži i onda su pucali za njim. Tog dana je pucano na kuću i bačena je bomba. Čula je da je u selu bilo ubijenih, ali nije ništa videla. U selu je ubijen njen dever Mirko Grgić.

Pitanja optuženih

Saznala je preko prijateljice iz Šida da joj je otac u logoru u Begejcima. Dobila je dozvolu od policije da mu ode u posetu i tamo ju je odvezao optuženi Aleksandar Nikolaidis. U Zrenjaninu

ih je zaustavila i privela policija jer je isti imao oružje u kolima. Kasnije joj je pretio da će je ubiti, zbog onoga što je navodno protiv njega ispričala policiji u Zrenjaninu.

Pitanja predsednika veća

Na dan napada izgorela je kuća komšije Alojzija Balića. Samo su Hrvati morali obeležavati kuće belim krpama i nositi oko ruke bele trake. U početku nije morala da radi, a kasnije je došao Milan Devčić i rekao da svi moraju raditi, pa je tako počela da sprema u policijskoj stanici.

Ispitivanje svedoka Josipa Bošnjakovića

U vreme napada na Lovas nalazio se u podrumu kod komšije Japundže. Video je Željka Krnjajića, Milorada Vorkapića, Zorana Tepavca i Stupara iz Tovarnika kada su došli do Japundžine kuće. Sutradan je naišao Pavo Klisurić i rekao mu da mora da ode u opštinu kod Đure Prodanovića da se javi, jer treba da se vozi neko granje za pekaru. Bio je zadržan u prostorijama mehaničarske radionice sa još desetak ljudi do ujutru, a onda je išao da kupi poginule po selu. Pušten je 13.10.1991. ali je morao raditi u šumi ili ekonomiji. Dana 17.10.1991. je nakon posla otišao u Zadrugu da uzme hleb, kada su mu vojnici rekli da mora ući u dvorište jer će doći Ljuban Devetak, da navodno drži neki govor o poljoprivredi. Došao je Ljuban i izdvajao ljude za radni vod u koji je izdvojio i njega. Prenoćili su u kući Mirka Milića jer je već bio policijski čas.

Pitanja predsednika veća

U vreme napada nije bilo vojske u selu - ranije je bilo hrvatskih snaga, koje su iz sela otišle pre žetve. Na dan napada bilo je mnogo pucnjave. Čuo je tada da je poginuo Josa Poljak i da je zapaljena kuća Josike Hodaka. Zajedno sa njim tog 12. i 13.10.1991. bio je zatvoren i Zoran Krizmanić, koji je ostao nakon njegovog puštanja, a za njega je kasnije čuo da je ubijen. Naredbu da idu i skupljaju poginule dobili su od nekih iz *Dušana Silnog*. Prilikom skupljanja poginulih prepoznao je Danijela i Ceciliju Badanjak, Mirka Grgića iz Tovarnika, Jovanović Antuna i Anku, Alojzija Polića, nekog Adamovića, Matu Kesera, Đuru Poljaka, Dragoša Pejića, njegovog zeta Miju, Stipu Madžarevića, Josipa Poljaka, Katu Pavličević, Josipa Kraljevića, Živana Antolovića i Stipu Pejića. Policija se nalazila u kući Kesera, a koliko mu je poznato komandir je bio Milan Devčić. Kasnije se u kući Steve Brajkovića nalazila vojna komanda. Za kretanje po selu morali su nositi bele trake oko ruke i imati propusnice. Kao naknadu za rad dobijali su neke bonove za koje se moglo nešto uzeti u prodavnici u selu. U selu su meštani Srbi nosili uniforme, ali mu nije poznato pod čijom su komandom bili. Bili su i neki dobrovoljci, koje je od rezervista razlikovao po uniformama. Nakon što ih je Ljuban Devetak izdvojio u radni vod, ne zna šta se dešavalo sa preostalima u dvorištu zadruge. Tek kasnije je od preživelih sa minskog polja čuo šta se dogodilo. Poznato mu je da su u to vreme postojali neki zatvori u podrumima u opštini i mesnoj zajednici. Ne zna šta se dešavalo po selu jer je radio, više je voleo da ide da radi nego da je tu *na oku* dobrovoljcima. Iz Lovasa je izašao na Badnjak 1991. godine.

Pitanja zamenika tužioca

Prilikom zatvaranja u Zadrugu 17.10.1991. od ljudi je uziman novac, to je radio neki dobrovoljac, čuo je da se neki od njih zovu Kosta i Petronije. Tom prilikom su neke meštane maltretirali. Braću Darka i Željka Pavlića video je 12.10.1991. kada je i on bio zatvoren. Neki dobrovoljac je bajonetom sekao kosu Željku, i oni su tada negde odvedeni.

Pitanja branilaca

U grupi koju je 17.10.1991. izdvojio Ljuban Devetak bilo ih je oko petnaestak, seća se Ivica i Vlade Šalaja. Ljubana niko nije sprečavao da izvede još ljudi. Poginuli koje je skupljao imali su uglavnom rane od vatrenog oružja. Nakon napada u Lovasu su i neki Hrvati nosili uniforme, kao Josip Luketić, Franjo Žadanj, Vlado Somborac, Šimun Pejić, ali nisu nosili oružje. U selu je video samo jedan tenk. Bilo je vojske, dolazili su rezervisti iz Valjeva i Vojvodine.

Pitanja punomoćnika oštećenih

Prilikom sahrana poginulih nisu prisustvovala porodice. Sahranjivani su u tranšej koji je bio iskopan bagerom u dužini od oko 15 metara u koji su ih sve redom bacali.

Fond za humanitarno pravo